

ПРАКТИЧНА РОБОТА

№2

Урок № _____

Дата _____

Тема: “Визначення ціни ринкової рівноваги з урахуванням функцій попиту і пропозиції за ціною”

Мета:

- навчитися знаходити рівноважну ринкову ціну та обсяг продаж алгебраїчним і табличним методом;
- будувати графіки попиту і пропозиції товару;
- ілюструвати на графіку дефіцит або надлишок товару, що виникають внаслідок порушення ринкової рівноваги;
- пояснювати наслідки впливу нецінових чинників попиту і пропозиції на параметри ринкової рівноваги.
- (запис теми та мети в зошит)

Хід роботи:

Функції попиту і пропозиції певного товару на місцевому ринку борошна задані функціями

$$Q_d = 50 - 2P$$

$$Q_s = 20 + 4P$$

P – ціна одного кілограма борошна,
 Q_d – величина попиту на борошно в кілограмах

Q_s – величина пропозиції борошна місцевими продавцями в

рівноваги, визначте рівноважну ціну P^* та
рівноважну кількість товару (ринковий обсяг
продаж) Q^* :

$$QD = QS;$$

$$50 - 2P = 20 + 4P;$$

$$30 = 6P;$$

$$P^* = 5 \text{ грн};$$

$$Q^* = 40 \text{ кг.}$$

Послідовність дій:

$$QD = QS;$$

$$50 - 2P = 20 + 4P;$$

$$30 = 6P;$$

$$P^* = 5 \text{ грн};$$

$$Q^* = 40 \text{ кг.}$$

Відповідь: $P^* = 5 \text{ грн/кг}$; $Q^* = 40 \text{ кг}$.

Проте:

Слід звернути увагу на те, що обсяг попиту і обсяг пропозиції за відсутності ціни ($P = 0$) також мають певні значення ($QD = 50$ кг, $QS = 20$).

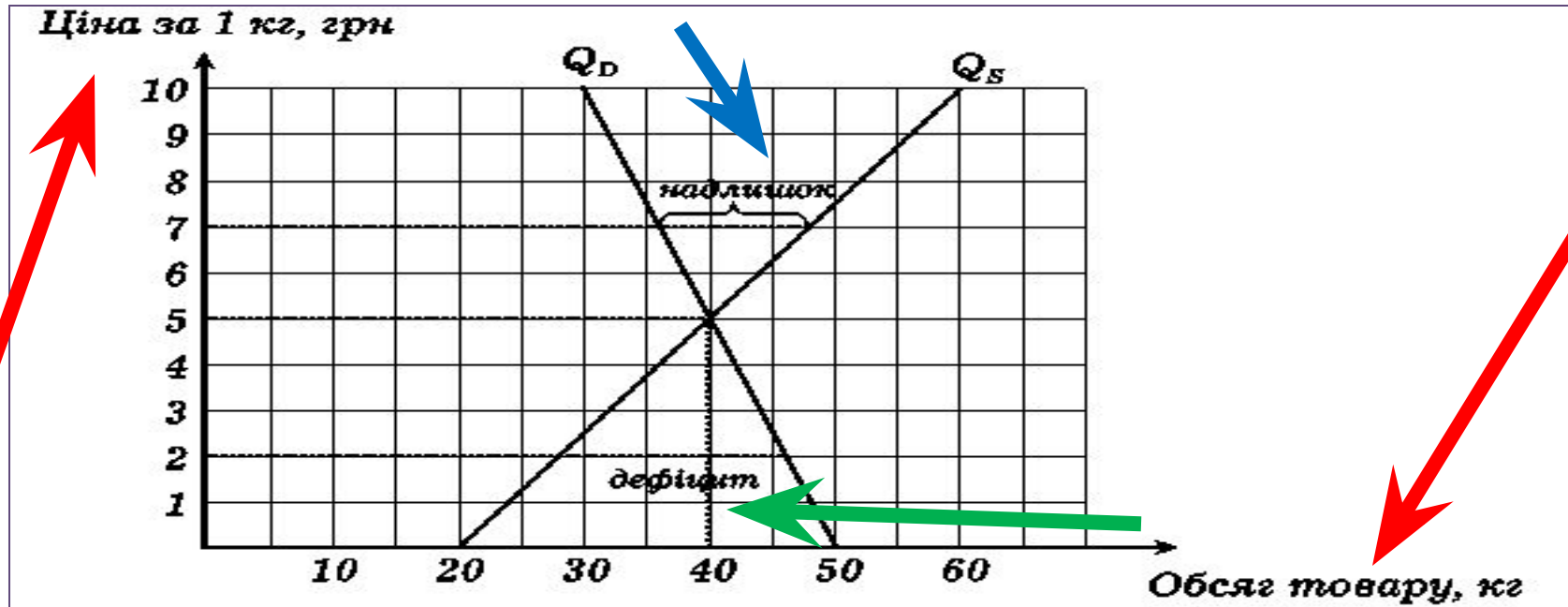
Це пояснюється не тільки алгебраїчним виразом функцій попиту і пропозиції, а й має економічний сенс. На конкретному ринку, навіть якщо ціна буде знижена до нуля, все одно не може пропонуватися більше, ніж вироблено товару, і бажаючих взяти безкоштовний товар упродовж обмеженого періоду часу не може бути занадто багато. Для будь-якої функції попиту (особливо заданою лінійною функцією) може знайтися також така ціна, за якою покупці взагалі відмовляються від даного товару. В нашому випадку $QD = 0$ при $P = 25$ грн/кг.

Завдання 2: Складіть шкалу попиту і пропозиції залежно від ціни і визначте за шкалою рівноважну ціну P^* та рівноважну кількість Q^* :

Відповідь:
 $P^* = 5$ грн/
кілограм;
 $Q^* = 40$
кілограм..

Ціна товару, (P), грн. за кілограм	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Величина попиту (QD), кілограм	50	48	46	44	42	40	38	36	34	32	30
Величина пропозиції (QS), кілограм	20	24	28	32	36	40	44	48	52	56	60

Завдання 3: Використовуючи дані шкали, побудуйте лінії попиту та пропозиції на графіку, позначте на ньому рівноважну ціну P^* і рівноважну кількість Q^* :

завдання 4: Визначте алгебраїчним методом, яке явище (дефіцит або надлишок товару) виникне на даному ринку, якщо місцеві виробники або влада будуть утримувати ціну на товар:

А) на рівні 7 гривень за кілограм:

$$P_1 = 7 \text{ грн/кг.}$$

$$Q_{D1} = 50 - 2 \cdot 7 = 36 \text{ кг}$$

$$Q_{S1} = 20 + 4 \cdot 7 = 48 \text{ кг}$$

$$\Delta Q = Q_{D1} - Q_{S1} = 36 - 48 = -12 \text{ кг}$$

Виникне надлишок в розмірі 12 кг

Б) на рівні 2 гривні за кілограм:

$$P_2 = 2 \text{ грн/кг.}$$

$$Q_{D2} = 50 - 2 \cdot 2 = 46 \text{ кг}$$

$$Q_{S2} = 20 + 4 \cdot 2 = 28 \text{ кг}$$

$$\Delta Q = Q_{D2} - Q_{S2} = 46 - 28 = 18 \text{ кг}$$

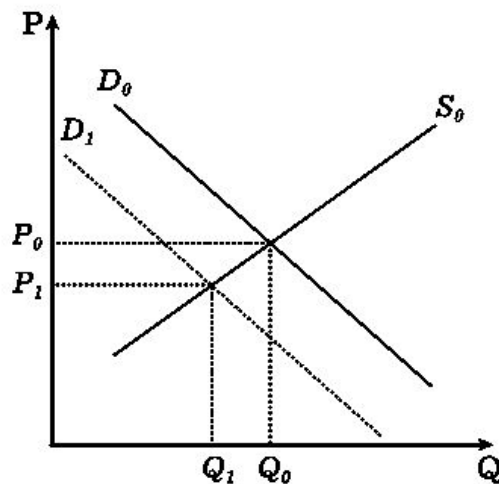
Виникне дефіцит товару в розмірі 18 кг

Завдання 5: Визначте зміни попиту D , пропонування S , рівноважної ціни P , обсягів продажу (– підвищення, – зниження, = – незмінність) та проілюструйте на графіках відповідні зміни, які відбудуться на ринку борошна внаслідок впливу певних подій:

Подія I:
внаслідок економічного спаду доходи місцевих жителів зменшилися

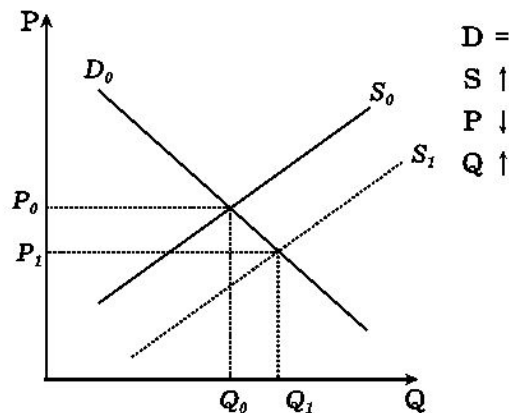
$D \downarrow$
 $S =$
 $P \downarrow$
 $Q \downarrow$

Висновок:
Зменшення доходів – чинник D .

Попит зменшиться, внаслідок цього знизяться P^* і Q^*

Завдання 5: Визначте зміни попиту D , пропонування S , рівноважної ціни P , обсягів продажу (– підвищення, – зниження, = – незмінність) та проілюструйте на графіках відповідні зміни, які відбудуться на ринку борошна внаслідок впливу певних подій:

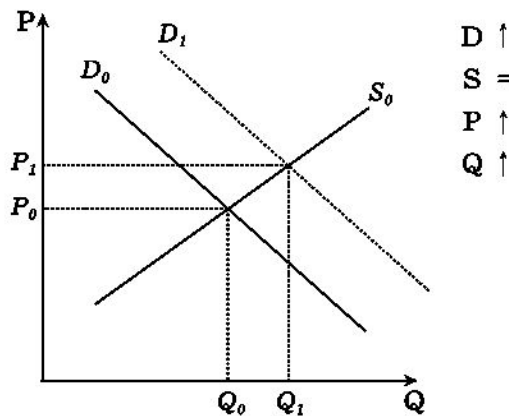
**Подія II:
цього року
фермери
збрали
рекордний
урожай
зернових**

**Висновок:
Високий врожай
– чинник S .
Пропозиція
збільшиться,
внаслідок цього
ціна борошна
знизиться, а
обсяг зросте**

Завдання 5: Визначте зміни попиту D , пропонування S , рівноважної ціни P , обсягів продажу (– підвищення, – зниження, = – незмінність) та проілюструйте на графіках відповідні зміни, які відбудуться на ринку борошна внаслідок впливу певних подій:

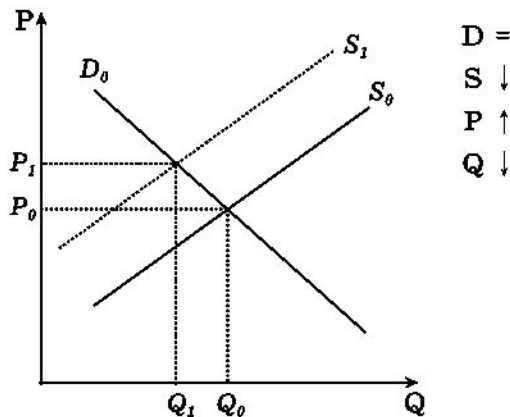
Подія III: взимку, коли запаси свіжих овочів і фруктів закінчуються, українці частіше готують вареники, млинці та паляниці

Висновок: Зміна смаків – чинник D . Попит зростає, рівноважна ціна і обсяг продаж збільшиться.

Завдання 5: Визначте зміни попиту D , пропонування S , рівноважної ціни P , обсягів продажу (– підвищення, – зниження, = – незмінність) та проілюструйте на графіках відповідні зміни, які відбудуться на ринку борошна внаслідок впливу певних подій:

Подія ІУ: під час спаду в економіці збанкрутували два старих борошномельних комбінати

Висновок: Зміна кількості виробників – чинник S . Пропозиція скоротиться, рівноважна ціна зросте, рівноважний обсяг зменшиться